

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa Wodociągów O. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w O.

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
o ochronę konkurencji,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 23 września 2009 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 8 grudnia 2008 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 grudnia 2008 r., Sąd Apelacyjny oddalił apelację Wodociągów O. Sp. z o.o. w O. (dalej jako powód) od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 31 marca 2008 r. Powód zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości, zarzucając naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 49 § 1 k.c., niewłaściwe zastosowanie art. 36 oraz 348 k.c., błędną wykładnię art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niewłaściwe zastosowanie art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz.U. z 2005 r., Nr 244, poz. 2080 z późn. zm.). oraz art. 1 i art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331, z późn. zm.).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik powoda podnosi, że „w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dodatkowo niejednolicie oceniane w orzecznictwie, sprowadzające się do rozstrzygnięcia, czy posiadanie przyłączy (w szczególności wodociągowych i kanalizacyjnych), uznanych za urządzenia w rozumieniu art. 49 § 1 k.c. z chwilą włączenia ich do sieci przedsiębiorstwa, automatycznie przechodzi na to przedsiębiorstwo i to niezależnie od woli właściciela przyłącza i samego przedsiębiorstwa. A zatem czy sam fakt fizycznego wejścia urządzeń w skład przedsiębiorstwa (zgodnie z hipotezą art. 49 § 1 k.c.) uznać można za samoistną podstawę przeniesienia posiadania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego, w szczególności art. 348 k.c. Dodatkowo wątpliwości budzi fakt, czy zaakceptowanie powyższego poglądu w odniesieniu do przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, jest zgodne z zasadą wyrażoną w art. 5 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, zgodnie z którą to odbiorca usług (w domniemaniu będący posiadaczem przyłączy) odpowiada za zapewnienie niezawodnego działania posiadanych instalacji i przyłączy wodociągowych lub instalacji i przyłączy kanalizacyjnych z urządzeniem pomiarowym włącznie, chyba że umowa o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzenie ścieków nie stanowi inaczej.”

W dalszej części wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, pełnomocnik powoda podnosi, że „kwestią sporną w sprawie jest również rozstrzygnięcie problemu, czy zgodna z prawem i interesem publicznym jest decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymana w mocy przez Sądy obu instancji, chroniąca indywidualny interes grupy odbiorców, jednocześnie jednak, przez pryzmat obowiązujących przedsiębiorcę prawnych zasad kształtowania cen i opłat za świadczone usługi, prowadząca pośrednio, w razie zastosowania się doń przez przedsiębiorcę, do rzeczywistego naruszenia interesów ogółu konsumentów, obsługiwanych przez tego przedsiębiorcę”.

Ponadto, pełnomocnik powoda wskazuje, że „kwestia podziału obowiązków w zakresie utrzymania przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, między przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne a odbiorców usług [...] jest niejednolicie oceniana w orzecznictwie, o czym świadczy jaskrawa sprzeczność między tezami zaskarżonego wyroku [...] a tezami uchwały Sądu Najwyższego z

dnia 13 września 2007 r. (sygn. akt III CZP 79/07). Oba Sądy w odmienny sposób oceniły, kto jest posiadaczem przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych i tym samym kto jest zobowiązany do ich utrzymania we właściwym stanie technicznym”.

Prezes Urzędu wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

1. Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem merytorycznego rozpoznania.
2. Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Ten nadzwyczajny charakter wynika między innymi z tego, że warunkiem rozpoznania skargi kasacyjnej jest uprzednie jej przyjęcie przez Sąd Najwyższy do rozpoznania (postanowienie SN z dnia 29 września 2005 r., III CSK 22/05, niepubl.). Dlatego na mocy art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. skarga kasacyjna musi obligatoryjnie zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Istotą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.) jest zaś wykazanie okoliczności, które podlegają badaniu w tzw. przedsądzie. Są nimi: występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie, nieważność postępowania oraz oczywista zasadność skargi (postanowienie SN z dnia 9 listopada 2005 r., sygn. akt V CSK 70/05, niepubl.). Na posiedzeniu, którego przedmiotem jest przyjęcie lub odmowa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy bada bowiem jedynie występowanie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. (postanowienie SN z dnia 6 lipca 2007 r., sygn. akt I CSK 197/07, niepubl.).
3. Zagadnieniem prawnym jest problem prawny wiążący się z przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, a także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego rozpoznanie kasacji powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów,

które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” na tyle, aby wymagało jego zaangażowania (postanowienia SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC z 2002 r. nr 1, poz. 11, z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP z 2004 r. nr 9, poz. 158 oraz z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda z 2004 r. nr 7-8, poz. 51). Ponadto, zagadnienie prawne musi dotyczyć przepisów, które zostały powołane w podstawach skargi kasacyjnej, gdyż w przeciwnym razie brak jest związku między zagadnieniem prawnym a koniecznością jego rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie (postanowienie SN z dnia 11 października 2007 r., sygn. akt III SK 24/07, niepubl.).

4. Niewątpliwie takim zagadnieniem nie jest przedstawiony we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania problem „czy zgodna z prawem i interesem publicznym jest decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymana w mocy przez Sądy obu instancji, chroniąca indywidualny interes grupy odbiorców, jednocześnie jednak, przez pryzmat obowiązujących przedsiębiorcę prawnych zasad kształtowania cen i opłat za świadczone usługi, prowadząca pośrednio, w razie zastosowania się doń przez przedsiębiorcę, do rzeczywistego naruszenia interesów ogółu konsumentów, obsługiwanych przez tego przedsiębiorcę”. Tak ogólnie sformułowana kwestia, aczkolwiek interesująca, nie jest zagadnieniem prawnym, ponieważ nie została powiązana z żadnym przepisem prawa stanowiącym podstawę skargi kasacyjnej.
5. Sąd Najwyższy stwierdza również, że skarga nie zawiera odpowiedniej argumentacji prawnej, która wskazywałaby na potrzebę rozstrzygnięcia wątpliwości wynikających z zastosowania art. 49 § 1 k.c. w niniejszej sprawie (oraz sprawach podobnych). W skardze ograniczono się bowiem tylko do postawienia problemu, bez choćby wyjaśnienia na czym polega wskazana w uzasadnieniu „niejednorodność orzecznictwa”, o przedstawieniu stosownego wyводу nie wspominając.

6. Wreszcie, nie wskazuje na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów ogólnikowe stwierdzenie, że między tezami zaskarżonego wyroku a uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2007 r., sygn. akt III CZP 79/07 (OSNC z 2008 r., Nr 10, poz. 111) zachodzi „jaskrawa sprzeczność”, bez rozwinięcia tego argumentu oraz wykazania, że to ta właśnie uchwała, a nie uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2006 r., sygn. akt III CZP 105/05, OSP z 2007 r., Nr 7-8, poz. 84, do której w uzasadnieniu odnosił się Sąd Apelacyjny, ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.
7. Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.